

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Transfo

(Zwevegem, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2021J343
November 2021

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert NV
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	7
1.3	Gemotiveerd advies.....	8
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

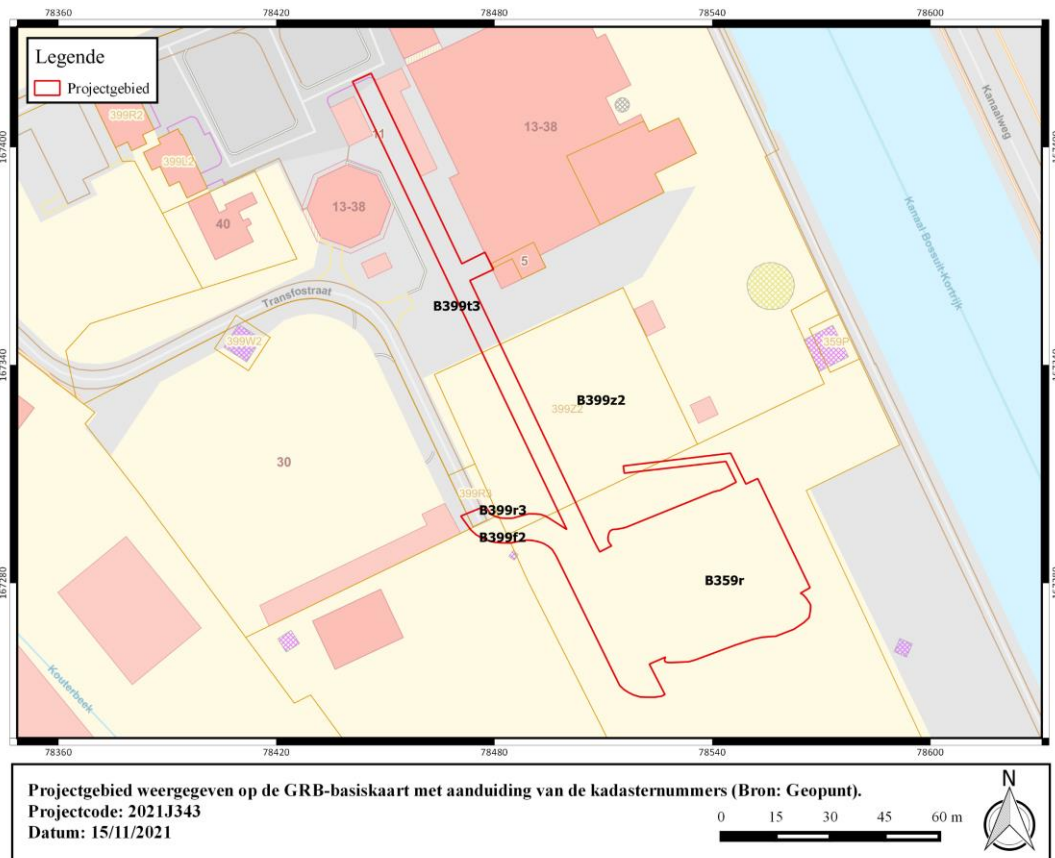

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Zwevegem
	Deelgemeente	/
	Postcode	8550
	Adres	Transfostraat 3-15, 8550 Zwevegem
	Toponiem	Transfo
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 78348$ $Y_{\min} = 167237$ $X_{\max} = 78630$ $Y_{\max} = 167433$
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Zwevegem, Afdeling 2, Sectie B, nr's 359r, 399f3, 399r3, 399t3 en 399z2 Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de inrichting van een nieuw parkeerterrein en bovengrondse zonnepanelen aan de Transfostraat te Zwevegem. Het volledige projectgebied beslaat een oppervlakte van ca. 3549 m². De geplande werken bestaan uit de aanleg van een toegangsweg en de parking. De structuur van de parking wordt gefundeerd op palen met een diameter van 40 cm. Voor zowel de toegangsweg als de parking wordt getracht zoveel mogelijk bovenop het maaiveld te werken. Waar dit niet mogelijk is, wordt een maximale ingreep in de bodem van ca. 15 cm voorzien.

Zwevegem is gelegen op het Schelde-Leie interfluvium. Het onderzoeksgebied bevindt zich op de overgang tussen een uitloper van de Vlaamse Ardennen in het westen en de vallei van de Lettenhofbeek/Slijpbeek in het oosten. Net ten zuiden van het onderzoeksgebied stroomt de Kouterbeek. Een 50-tal meter ten oosten van het onderzoeksgebied loopt het Kanaal Kortrijk-Bossuit, dat een verbinding vormt tussen de Leie en de Schelde. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een profielopbouw weer waarbij eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen rusten op de afzettingen van het Tertiair. De bodemkaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied geen informatie weer. De locatie, op de contactzone tussen verschillende biotopen, moet ongetwijfeld gunstig geweest zijn voor rondtrekkende groepen jager-verzamelaars. Op het DHMV is te zien dat de zone waar de parking wordt gerealiseerd beduidend lager is gelegen en omzoomd is met een talud. Hier bevond zich het bezinkbekken van de voormalige elektriciteitscentrale.

Op het cartografisch materiaal is een relatief open en landelijke omgeving te zien. Op de Ferrariskaart is zowel ten westen als ten oosten van de geplande wegenis een hoeve weergegeven. Het onderzoeksgebied is ingekleurd als akkerland. Op de 19^e-eeuwse bronnen is weinig wezenlijke verandering op te merken inzake het landgebruik. Op zowel de Atlas der Buurtwegen en de Popp-kaart is in de noordwestelijke hoek van de geplande parking een driehoekige vijver weergegeven. Binnen de orthofotosequentie is te zien hoe het terrein vroeger deel uitmaakte van de voormalige elektriciteitscentrale van Zwevegem. Op het luchtbeeld van de jaren '80 is te zien zich ter hoogte van de geplande wegenis reeds verharding bevindt. Op het oudste luchtbeeld is het bezinkbekken ter hoogte van de geplande parking duidelijk te herkennen. Sinds 2004 wordt de centrale niet langer gebruikt.

Bij archeologisch onderzoek in de ruimere omgeving werden voornamelijk off-site relicten aangesneden die wijzen op bewoning tijdens de ijzertijd en Romeinse periode. Dit betreft verspreide veldgraven, greppelsystemen en kuilen. Tevens werden in de omgeving enkele veldprospecties en metaaldetecties uitgevoerd, hierbij is materiaal gerecupereerd uit het mesolithicum en neolithicum, evenals de vroege middeleeuwen. Daarnaast wijst het groot aantal cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse hoeves die zijn opgenomen in de CAI op een vrij intensieve agrarische exploitatie van de omgeving tijdens de middeleeuwen. Hoewel fragmentair, wijzen de gegevens op menselijke aanwezigheid rondom het projectgebied sinds de steentijden.

Hoewel op basis van de beschikbare gegevens uitgegaan kan worden van een trefkans inzake archeologische resten wordt de kans op wezenlijke kenniswinst bij verder onderzoek als zeer beperkt ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken aan de Transfostraat te Zwevegem worden geen bijkomende onderzoeksadren aanbevolen. De voornaamste reden hiervoor is de beperkte diepgang van de geplande werken en de aangenomen mate van verstoring in combinatie met de beperkte oppervlakte van het projectgebied.

Met betrekking tot de geplande toegangsweg dient er op gewezen te worden dat de reeds aanwezige verharding grotendeels hergebruikt zal worden. Daar waar toch een bodemingreep noodzakelijk blijkt zal deze maximaal 15 cm onder het huidige maaiveld reiken. De bijkomende verstoring ter hoogte van deze zone blijft aldus beperkt. Ter hoogte van de geplande parking dient rekening gehouden te worden met de reeds aanwezige bezinkingsput. Hoewel een deel van dit bassin bovengronds is opgebouwd, is op het DHMV te zien dat dat het overgrote deel lager gelegen is dan het omliggende terrein. Gelet op de relatief oppervlakkige archeologische situatie ter hoogte van het onderzoeksgebied kan redelijkerwijs aangenomen worden dat de aanleg van dit bekken reeds een impact heeft gehad op het bodemarchief. Vanwege dit gegeven, in combinatie met de relatief beperkte oppervlakte van de bedreigde zone wordt de kans op kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek als zeer beperkt ingeschat. Meer dan een quasi contextloze indicatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan niet verwacht worden. Vanwege dit gebrek aan potentiële kenniswinst wordt een doorlopend onderzoekstraject weinig zinvol geacht.

Wel dient gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw parkeerterrein met toegangsweg aan de Transfostraat te Zwevegem. Vanwege de aanwezige infrastructuur, beperkte diepgang van de geplande werken en de aangenomen mate van verstoring wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.